

været enig om Lovens Formaal og i alt væsentligt om den Maade, hvorpaa dette Formaal søgtes gennemført, saa er det, fordi der hertil har været og er knyttet Bestemmelser, som mere eller mindre indirekte slutte sig dertil, og som det har vist sig, at man ikke kunde naa til Enighed om. Regeringsforslaget gik ud fra, at naar man søgte det kommunale Skolevæsen forbedret ved at lægge en meget væsentlig Del af Udgifterne over paa Staten, saa var det ret naturligt, om Staten ogsaa fik en dertil svarende og noget stærkere Indflydelse end hidtil paa det kommunale Skolevæsen gennem sine Tilsynsmænd. Dette søgtes jo naaet dels ved Bestemmelser om Ansættelsen af en Skolekonsulent eller Undervisningsinspektør og dels ved den Forandring i Kaldelsesretten, som det første Lovforslag indeholdt, hvorved den kaldende Myndighed fik en begrænset Ret til at udskyde en Del Ansøgere. Landstinget har sluttet sig til det Synspunkt, som i saa Henseende laa til Grund for Regeringsforslaget. Det har udtalt, hvad der for øvrigt allerede for længst er blevet udtalt ogsaa i dette Ting af ledende Mænd, at naar Staten skulde bære en større Del af Byrderne, var det naturligt, om den ogsaa fik en noget stærkere Indflydelse paa Skolevæsenet og derved sikrede sig, at de Formaal, der søgtes naaede ved dette store Tilskud, ogsaa virkelig bleve naaede. Paa dette Punkt har imidlertid Højre efterhaanden vist en betydelig Resignation. Man har slaaet af og slaaet af paa disse i sig selv fra først af højst beskedne Fordringer, og nu har Højremindretallet her i Tinget jo faktisk ganske opgivet dem. Vi ere gaaede med til Forslaget om at udstemme Paragraffen om en Statskonsulent, og vi have stillet Forslag om at udskyde Bestemmelserne med Hensyn til Kaldelsesretten, som der har vist sig Uenighed om. Nu udtalte den ærede Ordfører (J. C. Christensen), at vi dog ikke foreslode at blive staaende ved det gældende og bestaaende, idet vi jo foreslode Bestemmelsen i § 16 opretholdt. Ja, jeg maa tilstaa, at jeg er bleven noget forbausset ved at høre den Indvending draget frem. Den ærede Ordfører udtalte jo nemlig selv, at Bestemmelsen i § 16 var et Fremskridt, en Forbedring, og det kunde da virkelig ikke falde mig ind, at man skulde ville modsætte sig, at man ved denne Lejlighed tog de Fremskridt, som man fra alle Sider har maattet erkende som saadanne. Havde jeg tænkt mig det, kunde jeg for mit Vedkommende meget gerne være gaaet med til

at stille Forslag om at udstemme begge Paragraffer. Men det er ganske vist ikke faldet mig ind, at den Omstændighed, at man sluttede sig til et Fremskridt, som man i dette Ting selv har foreslaaet, skulde betragtes som en Hindring og en Vanskelighed for at naa til Enighed om Loven. Jeg tror derfor, at det nu er ubestrideligt, at der fra Højres Side er gjort alle de Indrømmelser, som kunne gøres for at faa Loven ført igennem, idet vi have opgivet de i sig selv meget beskedne Fordringer, som fra først af knyttedes til Lovforslaget om at give Statsmyndighederne en noget større Indflydelse til Gengæld for det store Statsbidrag. Naar det alligevel endnu er saa yderst usikkert, om Lovforslaget kan gennemføres, saa er det, fordi man fra den modsatte Side, fra dette Tings Flertals Side, knytter Fordringer til Lovforslaget, som man vil have gennemført ved denne Lejlighed. Nu forlanger man fra Venstres Side, at den Omstændighed, at Staten skal give et meget betydeligt Tilskud til det kommunale Skolevæsen, skal være et tilstrækkeligt Motiv til at indrømme den kommunale Befolkning større Indflydelse paa Skolevæsenet. Jeg tror, at det er en i sig selv saa ganske uberettiget Fordring, og at man ganske sikkert maa sige, at dersom Loven skulde strande paa, at man fra dette Tings Side opretholdt denne Fordring, saa er det dette Ting, som bringer Loven til at strande. — At de yderligere Bestemmelser, som ere blevne opstillede fra et enkelt Partis Side, og som den ærede Ordfører nu sidst omtalte, nemlig Ændringsforslaget, som gaar ud paa at berøve Kjøbenhavn Andel i det almindelige Statstilskud, vilde bringe Loven til at strande — deri er jeg ganske enig med den ærede Ordfører. Jeg finder ikke Anledning til at forlænge Forhandlingen ved yderligere at udtale mig om dette Punkt, men kan i saa Henseende ganske slutte mig til, hvad den ærede Ordfører udtalte. Jeg formener imidlertid rigtignok, at man saa ogsaa maa sige, at naar den Bestemmelse, som her er foreslaaet af den ene Fraktion i Tinget, er en Hindring for Lovens Gennemførelse, saa er der al Grund til at antage, at ogsaa de Tillægsbestemmelser, som dette Tings Flertal søger gennemførte, ville vise sig at være lignende Hindringer for Lovens Gennemførelse. Og derom kan man jo aldeles ikke være uvidende; thi det er blevet udtalt saa klart og tydelig, som man kunde forlange det, fra den første Dag, Landstinget havde med denne Sag at gøre. Det findes udtrykt i